

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Quartus. Quemlibet statum supernaturalem non tantum diuidi in tres substantiales regiones, sed etiam harum singulas subdiuidi in varias circulares operationes, seu gradus quosdam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

diu versatus fuerit, non satis perfectè intelligantur, perfectioris dilectionis ordinem à Domino præscriptum consideret, cum ait, Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo. cor autem maximè in amoris diuini progressu à Deo accipiendo, tam docile est, & extensibile, sicut immensa latitudo maris; & ex tota anima tua, quæ ratione secundum longitudinem quandam motu obliquo erigitur; & ex tota mente tua, qua spiritus super omnia motu recto sublimatur; & ex omnibus viribus tuis, quæ in profundo delectantur, & motu circulari in punctum maioris radicationis in charitate declinant; vt exinde de nouo alius similis amoris circulus, per innumerabiles momentaneas pro Hic & Nunc operationes, circumuolutiones suas peragat; similibus dimensionibus ipsam imaginationem ab inferioribus rebus, & impertijs blandè abducens: quo ita ratio per intellectum agentem speciem propriam eliciat, vt ab intellectu patiente perficiatur, & in amoris productionem pertingat. Si verò adhuc planioribus verbis explicari volueris, audi Beatam Catharinam Genuensem [si quæris, inquit, quid videam, aut sentiam, Respondeo; aliquid primo supra intellectum, dein aliud eo maius, & rursus isto quidpiam grandius, semperque posterius magnitudine, & numero ita excedit prius, vt concludam non posse, vel minimam scintillam referri; siquidem tam magnum,

& excellens est, vt quidquid in me diu afferrem, nil omnino esset.] vt autem tot momentaneæ, & pro Hic & Nunc transeuntes, ac inobseruabiles operationes, & ordinate procedere, Deo perfectiùs coniungere, atque vt singula collecta in thesauro quodam congregato iuuare ad oculum constet illi, qui in praxi sedulus fuerit, hinc consequenter dicitur.

Quemlibet statum supernaturalem non tantum diuidi in tres substantiales regiones, sed etiam harum singulas subdiuidi in varias circulares operationes seu gradus quosdam.

ARTICVLVS QVARTVS.

Ascensiones in a corde suo disposuit in valle lachrymarum. Ac si diceret, ô pia anima durum profectò erat Caino, quando à facie Domini proiectus, vagus & profugus super terram egrediebatur, & ingrediebatur. quapropter vt hunc dolorem suum aliquantulum leniret; habitaculum suum constituit ad orientalem plagam contra paradysum omnis boni locum: vt eiusdem viciniùs memor, & vel à longè suauissimum eiusdem odorem percipiendo, leuiùs ferret omne malum quod iustissimè patiebatur. & certè eiusmodi factum non tantum prudens; sed & mysticum est apud illos, qui sic amissionem status innocentie pro-

a Cap. 23. vita sua. b Psal. 83.

prolongant; ut tamen de modo Deum purè amandi acquirendo, supra omnia solliciti sint. & idè considerantes hanc vallem lachrymarum, & vitæ præsentis miserrimam conditionem, quæ tantoperè Deum amantem animam in quæque remotissima à Deo protrusit; ex innata & per mystica exercitia confortata dilectione, ascensionibus quasdam in corde suo disponunt, ut iterum in hac vita Deum vicinè apprehendere, eique adstare possint.

Quo in genere recogitanda est illa Scala, in qua Iacob vidit ascendentes, & descendentes Angelos: verè enim tanquam terrestres quidam Angeli sunt, qui præter Deum alium non admittunt amatorem, solidiores mystici, in modo supernaturaliter operandi constituti. cum autem distantia cœli à terra (vel ipsis oculis testibus) ingens sit, & spatium totius nostræ vitæ, in qua lineam diuini amoris ab infimis vsque ad summos dilectionis modos erigimus, significet; cum primis obseruandum erit quam ordinato, & moderato progressu hoc fiat. Quapropter sciendum est quod sicut in cœlesti Hierarchia tres sunt ordines, & horum singuli in tres alios subdiuiduntur: sic in summe ordinato mystico modo, tres esse substantiales regiones in vno statu modi supernaturaliter operandi, scilicet supremam, mediam, & infimam, & contrà, nec non in singulis harum varios esse progressus secun-

dum quos quaque dictarum regionum incipit, proficit, ac perficitur; & dum hoc fit in quotidianis operationibus, varios circulares motus seu gradus quosdam post multos dies considerari.

Et hæc ut clariora fiant, sciendum est momentaneas, & ipsi mystico inobseruabiles operationes, per quas fructio diuini amoris acquiritur, continuatur, renouatur, & fouetur; secundum notabiliores saltem vicissitudines, & progressus optimè posse notari, & discerni clarissimè: quod videlicet aliter sua interiora inueniat in infimo alicuius status, regionis, aut gradus, in quibus remissè, & secundum quandam latitudinem nil singulare continentem viuit; & aliter quando directè per operationes vitaliter benè afficientes secundum longitudinem in altum, seu secundum quandam lineam suæ interioritatis ad superiora erigitur; & aliter quando in alto sic constituitur, ut admodum iucundè in toto suo esse, viuere, & operari in Domino delectetur; & aliter quando paulatim hisce extensionibus remittentibus, quasi circulari motu perfectò, denuo ad inferiora, tanquam ad profundum aliquod declinat, & omnia illa superiora deserit, in quodam nunc collecto subsistens: quoad utque iterum similibus motibus perfectiùs diuinitatem perlustrando, magis intimè circumuolutiones suas incipiat, promoueat, & absoluat.

Ad huius porrò ordinati progressus notitiam hoc loco similiter pia anima scire debet, primo, ipsam lineam maioris radicationis in amore diuino, non augeri per additionem gradus ad gradum; sed per maiorem radicationem in ipso amore diuino, dictamque lineam non quolibet actu amoris augeri; sed post multiplicationem actuum singularium, quia alioquin nobis sunt inobseruabiles. Secundo ex parte nostra, & sese in amore diuino exercentium, dari gradus quosdam, seu notabiles quosdam progressus interiores, qui à nobis possint cognosci, ac discerni. vnde & nos in practica descriptione in quolibet articulo notabilem aliquam perceptionem, & mutationem tractamus, quæ quidem antequam in praxi per varias operationes digeratur; vnum gradum incipiendo à quadam latitudine, per longitudinem & sublimitatem vsque ad profundum aliquod pertranscundo, absoluet; & antequam talem gradum perficiat, vnum, duos, tresue aut plures paucioresque menses effluxisse, vel manibus palpabit, qui interiora sua diiudicare didicerit.

Et horum quidem graduum, regionum ac statuum ignorantia vnica & verissima causa est; quod plerique mystici, etiam in statu modi supernaturaliter operandi constituti; nullum suæ vel alterius interioritatis ordinem, auxilia, modosque ad Hic & Nunc sese integrè accommo-

dandi, scire possint; quodque in quadam interna cæcitate obambulent, ac sæpè mirentur, vnde similes vicissitudines proueniant, nec non tristi quadam resignatione hæc Deo committant, & suo loco stare permittunt, vix aliud discernentes quam quod aliquando benè, aliquando optimè, aliquando verè misere operationes mysticæ, succedant. hinc ergo semel pro semper monere voluimus, vt diligentissima habeatur consideratio ordinatæ vicissitudinis, quæ à nobis per tales gradus exercentur: nullum enim dubium est si hoc fiat, quin ad oculum videat, quam omnia ordinatè etiam in interioribus fiant: hoc autem scire tantum confert solatij, & quietis spiritualis, vt nulli non practico satis persuaderi possit. dato enim quod in oratione mentali res non succedat pro voto; si hoc ipsum solummodo sciatur ex ordinato interno progressu fieri, tantum dabit solatij ipsum non habere, quam alioqui, cum pro voto omnia succedunt.

Hæc tamen quæ de ordinata graduum circulatione dicimus, vix locum habent in statu priuationis; ibidem enim faciliè omnia turbantur, & fusque deque feruntur; ita vt tum optimus ordo, sit nullus ordo; dum omnia vitiosa, & Deo dissimilia excutiontur, ex parte saltem nostra, nullo ordine seruato. quod etiam non vsque adeò mirandum est,

mediata

cum status Priuationis sit tantum im-
mediata dispositio ad status, & modos
supernaturaliter operandi. quapropter
pia anima tanquam alter Angelus in
hac lachrymarum valle ascensiones in
corde suo disponat, & in quadam scala
mentali per orbiculares motus alicuius
talis gradus ascendat, & descendat, di-
uinam bonitatem infinitam, finitis qui-
dem, sed multiplicatis actionibus, per-
lustrando, & amando; secundum illa &
similia quæ inferius latius deducimus,
per omnes paraphrases earumque arti-
culos. quod priusquam fiat, cum varia
accidentia fragilitatis humanæ, sicut
etiam extra ordinariæ quædam percep-
tiones mentales, subindè nonnulla in-
terijciant, vt in ordinata operationum
consecutione quandoque debeat my-
sticus non consueto modo procedere;
hinc consequenter subijciuntur

*Regulæ, axiomata seu maxima quadam ge-
nerales mysticæ; ad exercitium omnis
actualis operationis, modi su-
pernaturalis.*

ARTICVLVS QVINTVS.

Vbi spiritus Domini, ibi a libertas. ac si
diceret, ô pia anima, sicut plures
libros faciendi nullus est finis, ita etiam
multoquæ minus, per leges, institutio-
nes, regulas, aut mysticas doctrinas, in-
effabiles, & multifarij modi, quibus
Deus cum sibi chara anima, aliter at-
que aliter agit, complecti poterunt;
quamuis largo tractatu explicentur.

hinc pro actuali exercitio orationis
mentalis, puncta quædam notabiliora,
& praxi summe vtilia, tanquam maxi-
mas quædam generales, axiomata, aut
regulas hoc loco, vbi de operationibus
pro Hic; & Nunc congruis agitur, ex-
trahere volumus.

Et quidem primo sciendum est, ma-
ximam esse dependentiam spiritus no-
stri à spiritu diuino, iuxta illud psalmi-
stæ. quo ibo à spiritu tuo, b aut quo à
facie tua fugiam. si ascendero in cœ-
lum tu illic es, si descendero in infer-
num, ades. si tumpsero pennas meas di-
luculo, & habitauero in extremis ma-
rit etenim illuc manus tua deducet me,
& tenebit me dextera tua. &c. ac si di-
ceret, vbicumque fuero, tu ô Deus ibi
es, & prior ibi habitas. cum enim Deus
creauerit hominem non tantum ad
imaginem, sed etiam similitudinem
suam ad imaginem quidem per intel-
lectum, & voluntatem; ad similitudi-
nem autem per tres operationes, intel-
lectus scilicet agentis, patientis, ac amo-
ris ab utroque causati; non potest non
pia anima, etiam necessitate quadam
naturali, ad Deum, vt ad suum princi-
pium, & finem suæ beatitudinis incli-
nari. præsertim cum in profectu spiri-
tuali, per dona supernaturalis scientiæ,
& maximè sapientiæ, sanatum animum
consecuta fuerit. tum enim tanquam
ex radice, ab ipsa animæ essentia (in
qua gratia Dei habitat) per prius in
voluntatem consortium diuinæ natu-
ræ; (vti proprius anhelitus, & spiracu-
lum